

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119204757
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5119204757.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Jozefa Turzu, v právnom spore žalobkyne: C.. R. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XXXX/XX, XXX XX K., zastúpená právnym zástupcom JUDr. Roman Hojer s. r. o. advokátska kancelária, so sídlom Šustekova 51, 851 04 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 50 708 953, proti žalovanej: C.. X. K., P., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XXX/X, XXX XX E., zastúpenej právnym zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Jozef Plačko s. r. o., so sídlom Centrum 27/32, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 47 241 411, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 4C/35/2019-224 zo dňa 13. júna 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalovaná má voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

- Okresný súd Žilina (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 4C/35/2019-224 zo dňa 13. 06. 2022 žalobu zamietol a žalovanej voči žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
- V odôvodnení konštatoval, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 25. 04. 2019, v znení jej doplnenia zo dňa 31. 05. 2019, domáhala voči žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia nevyplatením kúpnej ceny vo výške 50.000,- sur, na základe kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bol prevod bytu na V. ulici v K. vo vlastníctve žalobkyne do vlastníctva žalovanej.
- Žalovaná nárok žalobkyne, ako aj jej skutkové tvrdenia poprela, namietajúc zároveň premlčanie vo vzťahu k zaplateniu kúpnej ceny v sume 50.000,- eur, resp. k akémukoľvek inému nároku žalobkyne, týkajúceho sa kúpnej ceny za byt, alebo prípadného bezdôvodného obohatenia.
- V priebehu konania žalobkyňa zobrala žalobu v celom rozsahu späť. Žalovaná so späťvzatím žaloby nesúhlasila s poukazom na to, že tvrdenie žalobkyne o nezaplatení kúpnej ceny je predmetom množstva konaní a je základom v konaní na Okresnom súde Žilina minimálne v konaniach vedených pod sp. zn. 17Pc/9/2020, 46C/61/2020, 41C/80/2020, 17C/13/2021 a bolo súčasťou aj trestného konania, zhruba 13 alebo 14 trestných oznámení za posledné 2-3 roky podaných žalobkyňou, pričom žalovaná sama nevie vyvolať konanie o určenie, že kúpnu cenu zaplatila. Vo všetkých uvedených konaniach súd nevzhladol pravdivosť týchto tvrdení, ale v žiadnom z takýchto konaní nešlo o meritórne rozhodnutie. Vzhľadom na nesúhlas žalovanej so späťvzatím žaloby a zastavením konania, ktorý súd prvej inštancie vyhodnotil ako dôvodný, s poukazom na ust. § 144, § 145, § 146 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) súd späťvzatie žaloby žalobkyňou nepripustil a vec meritórne prejednal.
- Citujúc ust. § 123, § 132 ods. 1, 2, § 101, § 107, § 451, § 456, § 458, § 588 Občianskeho zákonníka súd žalobu žalobkyne zamietol.

6. Súd mal za nesporné, že sporové strany dňa 23. 07. 2013 uzavreli kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol byt vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Medzi stranami bolo sporné vyplatenie celej kúpnej ceny žalovanou podľa žalobkyňou tvrdeného ústneho dojednaní. Súd mal preukázané, že žalovaná dňa 02. 05. 2013 vyplatila na účet uvedený v kúpnej zmluve čiastku 28.750,- eur, ktorá suma v zmysle čl. IV, čl. V bod 1 predmetnej kúpnej zmluvy predstavovala dojednanú kúpnu cenu.

7. Žalobkyňa v konaní nepreukázala, že žalovaná mala ako odplatu za prevod bytu zaplatiť sumu 50.000,- eur, a to po skončení jej vysokoškolského štúdia. Žalobkyňa nepreukázala existenciu dohody sporových strán o výške kúpnej ceny v sume 50.000,- eur, ani existenciu dohody o odklade zaplatenia kúpnej ceny do skončenia vysokoškolského štúdia žalovanej. Jej tvrdenia sú v priamom rozpore so znením kúpnej zmluvy a konaním žalovanej, ktorá dňa 02. 05. 2013 zaplatila kúpnu cenu na účet uvedený v kúpnej zmluve.

8. Súd konštatoval, že jediným návrhom žalobkyne na vykonanie dokazovania bol návrh na výsluch svedka X. K., ktorý sa dňa 13. 06. 2022 dostavil na pojednávanie, po späťvzatí žaloby žalobkyňou však budovu súdu opustil. Pre neprítomnosť svedka na pojednávaní, s poukazom na princíp hospodárnosti konania (potreba odročenie pojednávaní) súd preto návrh žalobkyne na vykonanie dokazovania výsluchom tohto svedka, zabezpečenie prítomnosti ktorého bolo úlohou žalobkyne, zamietol.

9. Súd zároveň konštatoval premlčanie nároku (v prípade ak by tento bol dôvodný) uplatneného žalobou, vychádzajúc z tvrdení žalobkyne, že už od roku 2013 (kedy bola kúpna zmluva uzatvorená) vyzývala žalovanú na doplatenie kúpnej ceny. Žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná až v roku 2019, t. j. po uplynutí tak dvojročnej subjektívnej, ako aj trojročnej objektívnej premlčacej doby.

10. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p., keď nezistil dôvody pre aplikáciu § 257 C. s. p., ktorého aplikácie sa žalobkyňa domáhala. Konštatoval, že plne úspešnou stranou v konaní bola žalovaná, ktorej tak vznikol nárok na náhradu trov konania. Pokiaľ žalobkyňa argumentovala tým, že je dôchodkyňa a nemá k dispozícii peniaze na zaplatenie trov konania, súd poukázal na to, že žalobkyňa je v prevažnej miere iniciátorkou, či už civilných alebo trestných konaní voči žalovanej, pričom z obsahu spisu vyplýva, že v civilných konaniach je vždy zastúpená právnym zástupcom. Vzhľadom na opakované právne zastúpenie v sporoch je zrejmé, že žalobkyňa bola/je pripravená hradiť trovy svojho zastúpenia v spore, a teda neobstojí jej tvrdenie o nedostatku finančných prostriedkov na úhradu trov konania. Súd tiež konštatoval, že správanie žalobkyne voči žalovanej vykazuje znaky konania proti dobrým mravom, vzhľadom na frekvenciu (13 trestných oznámení v priebehu 2-3 rokov) a neúspešnosť snahy žalobkyne o kriminalizáciu osoby žalovanej, keď orgány činné v trestnom konaní opakovane dospeli k záveru o nedôvodnosti ich podaní. Žalobkyňa voči žalovanej iniciovala aj viaceré civilné konania, v ktorých bola rovnako neúspešná, resp. tieto končia zastavením konania pre späťvzatie žaloby žalobkyňou. Podľa súdu by tak nebolo spravodlivé, aby žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania, na čo nemá vplyv, že žalobkyňa bola v konaní oslobodená od súdnych poplatkov. Súd preto žalovanej priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

11. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) C. s. p. odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmeny spočívajúcej vo vyhovení žalobe v celom rozsahu.

12. Žalobkyňa v odvolaní vytýkala súdu prvej inštancie, že neprihliadol na žiadnu zo skutočností, ktoré uviedla. Všetky skutočnosti odôvodňujúce jej potreby pritom riadne zdôvodnila a preukázala. Celkom zjavne tak uniesla dôkazné bremeno a preukázala opodstatnenosť svojho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie však prihliadol len na skutočnosti tvrdené žalovanou, pričom táto nepredložila žiadne relevantné dôkazy na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení a nezaoberal sa dôveryhodnosťou tvrdení žalovanej, ktoré použil ako podklad na vydanie rozhodnutia.

13. Namietala, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie predovšetkým na doposiaľ skončených, a tiež v súčasnosti prebiehajúcich trestných a civilných konaniach medzi ňou a žalovanou, ktoré však nie sú vo vzťahu k tomuto konaniu relevantné. Uviedla, že má právo sa ako poškodená obrátiť na orgány činné v trestnom konaní v prípadoch, keď boli porušené jej práva a právom chránené záujmy konaním žalovanej. Orgány činné v trestnom konaní a súd musia také konanie žalovanej sankcionovať a pochopiť nevyhnutnosť ochrany jej práv.

14. Rozhodnutie prvoinštančného súdu u nej vzbudzuje pocit, že konajúci súd namiesto toho, aby sa zaoberal dôveryhodnosťou tvrdení žalovanej a ňou uvedenými tvrdeniami a skutočnosťami, riešil iba jej podania z minulosti, ktoré s predmetnou žalobou nesúvisia. Považovala za absurdné, aby z dôvodu toho, že sa v minulosti domáhala ochrany svojich práv a oprávnených záujmov, súd rozhodol o neprípustení späťvzatia žaloby a označil to za vážny nesúhlas so späťvzatím žaloby, ktorý opodstatňuje pokračovanie v spore a meritórne rozhodnutie proti jej vôli. Konajúci súd vôbec neriešil obsah podanej žaloby, či

tvrdenia a skutočnosti ňou uvedené, ale zameriaval sa len na skúmanie rozvrátených vzťahov medzi ňou a žalovanou a jej podaní z minulosti.

15. Podľa žalobkyne tvrdenia žalovanej nie sú dostatočne odôvodnené, aby vyvrátili skutočnosti uvedené v žalobe a v rámci jej vyjadrení podaných v predmetnej veci.

16. Kúpnu zmluvou zo dňa 23. 07. 2013 previedla nehnuteľnosti - byt na žalovanú a pri podpise zmluvy jej žalovaná sľúbila ničím nerušené a pokojné užívanie bytu a dožitie v ňom. Žalovaná jej ako odplatu za prevod bytu mala zaplatiť sumu 50.000,- eur po ukončení štúdia, čo však neurobila a túto čiastku previedla ako zábezpeku svojho úveru v F. F., čím sa na jej úkor bezdôvodne obohatila. Uviedla, že už v minulosti chcela podať žalobný návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia, avšak jej v tom bolo zabránené zo strany žalovanej, ktorá sa jej neustále vyhrážala a týrala ju, dokonca ju zamykala a bránila opustiť miesto bydliska. O uvedenom svedčia aj trestné oznámenia, ktoré súd zmieňuje vo svojom rozhodnutí. Podľa žalobkyne žalovaná nadobudla predmetný byt podvodným spôsobom, bez akéhokoľvek zákonného nároku a konala tak s úmyslom bezdôvodne sa obohatiť na jej úkor. Ako osoba v dôchodkovom veku patrí medzi obzvlášť chránené osoby. Konanie žalovanej pre ňu predstavuje obzvlášť závažný zásah do jej života, ktorý možno označiť aj ako konanie v rozpore s dobrými mravmi.

17. Žalobkyňa namietala tiež rozhodnutie súdu o trovách konania, keď podľa nej sú v danom prípade splnené podmienky podľa § 257 C. s. p.

18. Uviedla, že je osobou v dôchodkovom veku, potýka sa s mnohými zdravotnými ťažkosťami, ktoré boli z veľkej časti ovplyvnené aj správaním sa žalovanej voči nej. V súčasnosti sa snaží s týmito problémami vysporiadať a nemá tak dostatočné množstvo finančných prostriedkov na to, aby mohla zaplatiť trovy súdneho konania a už vôbec nie v rozsahu 100%.

19. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdiť.

20. Uviedla, že okrem protichodných tvrdení žalobkyňa nepreukázala žiadne právne relevantné skutočnosti vzťahujúce sa k žalobnému návrhu a celé jej dôkazné bremeno je zredukované do toho, že je rovnako potrebné brať do úvahy žalobkyňou uvedené tvrdenia a skutočnosti. Uviedla, že nemôže byť na ťarchu jej ako žalovanej, že žalobkyňa produkovala protichodné tvrdenia a túto protichodnosť nebola ochotná z vlastnej iniciatívy odstrániť, ani že svoje tvrdenia nepodporila dôkazmi, pričom ona svoje tvrdenia preukázala (napr. doklad o zaplatení kúpnej ceny v súlade s kúpnu zmluvou). Podľa žalovanej súd rozhodol správne a odôvodnenie rozsudku je presvedčivo a dostatočne vyargumentované tak z hľadiska skutkového, ako aj z hľadiska právneho. Žalobkyňa opakovane reaguje len na nepodstatné skutočnosti, vytrhnuté z kontextu a z jej odvolania ani nevyplýva, prečo by malo byť rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené, resp. zmenené.

21. Ďalšie vyjadrenia neboli stranami konania v odvolacom konaní produkované.

22. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a tento podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

23. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, odvolania žalobkyne, vyjadrenia žalovanej a obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie spôsobom zodpovedajúcim kontradiktórnej povahe konania, z vykonaného dokazovania správne zistil skutkový stav veci, ktorý následne v podstate i správne právne posúdil (s výnimkou premlčania vychádzajúc z povahy uplatneného nároku ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia). Súd prvej inštancie vykonané dôkazy hodnotil v súlade s ust. § 191 C. s. p. jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., súd prvej inštancie v ňom dal jasnú a presvedčivú odpoveď na podstatnú otázku, prečo žalobu zamietol. Odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje, bez potreby ich opakovania. Odvolanie žalobkyne vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné, keď žalobkyňa v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, s ktorými by sa nebol vysporiadal už súd prvej inštancie a ktoré by boli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

24. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, v nadväznosti na námietku žalobkyne, že súd nebral do úvahy ňou produkované tvrdenia a skutočnosti, ktoré v rámci konania uviedla, odvolací

súd uvádza, že teória procesného práva podmieňuje úspech strany konania v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jej úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať.

25. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie čl. 8 C. s. p., podľa ktorého strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu a § 150 C. s. p., podľa ktorého strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Ustanovenie čl. 8 C. s. p. stanovuje dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na strane konania. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu konania, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

26. Aby strana mohla splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán konania. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t. j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena.

27. I keď žalobkyňa žalobu v prejednávannej veci označila ako žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, z obsahu žaloby (v spojení s jej doplnením) vyplýva, že táto sa voči žalovanej domáha zaplataenia kúpnej ceny za byt, ktorý bol predmetom kúpnej zmluvy uzavretej dňa 23. 07. 2013 medzi žalobkyňou ako predávajúcou a žalovanou ako kupujúcou, ktorá povinnosť vyplýva z ust. § 588 Občianskeho zákonníka, a teda sa domáha plnenia vyplývajúceho zo zmluvného záväzkového vzťahu (kúpnej zmluvy). Žalobkyňu tak zaťažovalo bremeno tvrdenia, že došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy k predmetu konkretizovanému v tejto zmluve, za dohodnutú kúpnu cenu, na základe ktorej kúpnej zmluvy došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovanou. Pokiaľ ide o povinnosť kupujúceho zaplatiť dohodnutú cenu, ak predávajúci tvrdí, že k zaplateniu kúpnej ceny nedošlo, nakoľko v zmysle negatívnej dôkaznej teórie nemožno od nikoho spravodlivo požadovať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej skutočnosti (niečo čo sa nestalo), presúva sa dôkazné bremeno v tomto smere na kupujúceho - žalovanú, ktorú tak zaťažuje bremeno tvrdenia a preukázania, že k zaplateniu dohodnutej kúpnej ceny došlo.

28. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, ako aj z dôvodu nespornosti mal za preukázané uzavretie kúpnej zmluvy medzi žalobkyňou ako predávajúcou a žalovanou ako kupujúcou dňa 23. 07. 2013, ktorej predmetom bol byt č. XX na X. poschodí, vo vchode č. X v obytnom dome súp. č. XXXX na ulici V. v K., postavenom na KNC parcele č. 8056, evidovaný na liste vlastníctva č. XXXX, vrátane spoluvlastníckeho podielu v rozsahu 83/8012 na spoločných častiach a spoločných zariadenia predmetného obytného domu, ktorej vklad bol povolený do katastra nehnuteľností pod V 4620/13. Pokiaľ však žalobkyňa v žalobe tvrdila, že odplata za prevod bytu, t. j. kúpna cena bola dohodnutá vo výške 50.000,- eur, ktorú mala žalovaná ako kupujúca uhradiť po skončení vysokoškolského štúdia, súd nemal uvedené tvrdenia za preukázané, z ktorého dôvodu žalobu žalobkyne pre neunesenie dôkazného bremena zamietol. Súd na základe žalobkyňou predloženej kúpnej zmluvy mal za preukázanú dohodu zmluvných strán o kúpnej cene vo výške 28.750,- eur. Zároveň mal preukázané zaplatenie uvedenej kúpnej zmluvy žalovanou spôsobom určeným v zmluve dňa 02. 05. 2013, a to výpisom z účtu žalovanej vedeného v F. F., a. s. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie o nedôvodnosti uplatneného nároku žalobkyňou z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobkyňou ohľadne výšky, splatnosti a spôsobu úhrady kúpnej ceny, za súčasného unesenia dôkazného bremena žalovanou o úhrade kúpnej ceny dohodnutej v kúpnej zmluve, v celom rozsahu stotožnil, odkazujúc na bod 30., 34., 35. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

29. Pokiaľ ide o hodnotenie dôkazov, odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

30. V nadväznosti na námietku žalobkyne vytykajúcu súdu prvej inštancie založenie rozhodnutia na iných súdnych konaniach prebiehajúcich, alebo už skončených (či už trestných alebo civilných), medzi tými istými stranami konania, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie na uvedené konania prihliadal len v rámci posudzovania „vážnosti“ dôvodov, pre ktoré žalovaná nesúhlasila so späťvzatím žaloby žalobkyňou a zastavením konania a pri posudzovaní existencie dôvodov pre aplikáciu § 257 C. s. p. v rámci rozhodovania o trovách konania, nie vo vzťahu k posudzovaniu dôvodnosti uplatneného nároku. Odvolací súd si pritom osvojuje aj závery súdu prvej inštancie vedúce k nepripusteniu späťvzatia žaloby žalobkyňou v bodoch 12. až 14. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a tento postup považuje za správny.

31. Ako nedôvodné napokon odvolací súd vyhodnotil aj odvolanie žalobkyne čo do výroku o trovách konaniach, keď súd prvej inštancie pri posudzovaní vzniku nároku na náhradu trov konania správne aplikoval ust. § 255 ods. 1 C. s. p. a náležite sa vysporiadal aj s ust. § 257 C. s. p. Súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania priznal v konaní úspešnej žalovanej, keď nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania v konaní úspešnej strane konania. Súd prvej inštancie svoje závery v tomto smere podrobne odôvodnil v bode 43. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

32. Odvolací súd uvádza, že v sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Výnimku z práva na náhradu trov konania podľa pomeru úspešnosti (príp. podľa zavinenia na zastavení konania) predstavuje len ust. § 257 C. s. p. Uvedené ustanovenie je zamerané, resp. plní úlohu na odstránenie tvrdosti pri náhrade trov konania, ak by sa pri tejto náhrade plne presadila zásada úspešnosti v konaní. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípade, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery strán konania, ale aj na charakter konania či okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde, na postoj strán v konaní a spravodlivé riešenie vzťahov medzi stranami konania, t. j. či možno od úspešnej strany konania spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášala bez nároku na ich náhradu, keď mala v konaní úspech. Ust. § 257 C. s. p. totiž neslúži k zmiernovaniu majetkových rozdielov medzi procesnými stranami, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne hájil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, obdržal náhradu nákladov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil. I keď nemožno bez všetkého súhlasiť s konštatovaním súdu prvej inštancie, že nakoľko žalobkyňa je v iných sporoch vedených so žalovanou právne zastúpená, a teda je pripravená hradiť trovy svojej obhajoby, keď nie je zjavné, či v uvedených konaniach nebol žalobkyňi priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z., pokiaľ ide o ďalšie skutočnosti, ktoré súd prvej inštancie pri posudzovaní dôvodnosti aplikácie ust. § 257 C. s. p. zohľadnil, s týmito sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Vzhľadom na okolnosti prejednávaneho sporu, a to jeho charakter, okolnosti vedúce k uplatneniu nároku žalobkyňou, postoj strán v konaní a s prihliadnutím na spravodlivé usporiadanie vzťahov medzi stranami konania, vzhľadom na opakované nedôvodné iniciovania sporov žalobkyňou voči žalovanej, a to práve v súvislosti s kúpnu zmluvou, plnenie z ktorej je predmetom aj tohto konania, nemožno ani podľa odvolacieho súdu od žalovanej ako úspešnej strany konania spravodlivo požadovať, aby trovy konania, ktoré jej vznikli pri obrane svojich práv, znášala bez nároku na ich náhradu. Predmetný spor iniciovala žalobkyňa, ktorá si musela byť vedomá, že nesie zodpovednosť za výsledok sporu s tým,

že v prípade svojho neúspechu bude povinná znášať nielen svoje trovy konania, ale aj náhradu trov konania protistrany.

33. Vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

34. Odvolací súd v závere dodáva, že nakoľko žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k existencii povinnosti žalovanej zaplatiť jej uplatnený nárok, nebolo dôvodné zaoberať sa otázkou premlčania, keďže premlčať sa môže len nárok, ktorý existuje. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd otázkou premlčania nezaoberal, keď žalobkyňa vo vzťahu k záverom súdu o premlčaní uplatneného nároku zároveň neuviedla žiadne konkrétne odvolacie námietky.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania bola žalovaná, a to v celom rozsahu, preto jej súd voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, keď nezistil dôvod pre aplikáciu § 257 C. s. p., ktorého aplikácia prichádza do úvahy len vo výnimočných prípadoch (viď bod 32. odôvodnenia tohto rozhodnutia).

36. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)